

Liite 2. Lahden kaupunkistrategian mittarit

Liitteessä on kuvattuna strategisten mittareiden sisältöä, lähteitä ja tiedon saatavuutta.

ELINVOIMAN MITATTAVAT TAVOITTEET SEKÄ MITTARIT

Lahti on hiilineutraali 2025

Kasvihuonekaasupäästöjen määrän kehitys

- Toteutuma: Asukasta kohti lasketut khk-päästöt (CO₂e) suhteessa vuoden 1990 tasoon. 2017: - 47 %, 2019: - 63%, 2020: -70%
- Lähde: Lahden ympäristövahti
- Kuvaus: Laskelma huomioi kunnan alueen vuosittaiset tuotannolliset kasvihuonekaasupäästöt (energiantuotanto, liikenne, teollisuus- ja maataloustoiminta sekä jätteiden ja jätevesien käsittely). Laskenta noudattaa IPCC:n laskentaperiaatteita.
- Tiedon päivitys: Vuosittain

Kaupungin alueen nettohiilinielujen kehitys

- Toteutuma: 2021: 20kt CO₂e
- Lähde: Lahden ympäristövahti
- Kuvaus: Laskenta huomioi Lahden maantieteellisen alueen kasvillisuuden hiilinielut sekä maaperän hiilidioksidipäästöt.
- Tiedon päivitys: Noin kahden vuoden välein

Kiertotalous-liiketoiminta kasvaa

Yritysten resurssiviisaus ja vastuullisuus paranee:

- Toteutuma: ei vielä tietoa
- Lähde: 500 yrityksen haastattelutkimus
- Kuvaus: Lahtelaisten yritysten osuus, jotka hyödyntävät resurssiviisautta/kiertotaloutta omassa toiminnassaan. Lahtelaisten yritysten osuus, jotka kokevat vastuullisuuden tärkeäksi osaksi liiketoimintaa
- Tiedon päivitys: Joka toinen vuosi

Yritysten ja työpaikkojen määrä kasvaa

Yritysten määrä

- Toteutuma: 2018: 7071; 2019: 6993; 2020: 7044
- Lähde: Tilastokeskus, Alueellinen yritystoimintatilasto / 11dc -- Yritysten toimipaikat kunnittain, 2013-2020
- Kuvaus: Yritysten toimipaikkojen lukumäärä yhteensä. Alueellisen tiedon tarkastelussa yritysten toimipaikkojen määrä kuvaa yritystilannetta paremmin kuin yritysten lukumäärä. Yritysten toimipaikkojen lukumäärä antaa hieman suuremman lukumäärän kuin yritysten lukumäärä.
- Tiedon päivitys: Kerran vuodessa

Työpaikkojen määrä

- Toteutuma: 2015: 49761; 2016: 50483; 2017: 50573; 2018: 51244; 2019: 51485
- Lähde: 115j -- Alueella työssäkäyvät (työpaikat) alueen, työnantajasektorin, sukupuolen ja vuoden mukaan, 1987-2019
- Kuvaus: Seuraava päivitys 2022 lopulla.
- Tiedon päivitys: Vuosittain.

Yrittäjien arvio elinkeinopolitiikasta paranee

Kokonaisarvosana kunnan elinkeinopolitiikasta

- Toteutuma: 2014: 6,5; 2016: 6,4; 2018: 6,2; 2020: 6,76 (arvosana 2,84 muunnettu 1-5 asteikosta kouluarvosanaksi)
- Lähde: Elinkeino poliittinen mittaristo (ELPO)-kysely, Suomen Yrittäjät

- Kuvaus: Suomen Yrittäjien jäsenkunnan verkkokyselynä selvitettyt näkemykset kuntien elinkeinopolitiikasta sekä kuntien ja yrittäjien yhteistyön kehittymisestä.
- Tiedon päivitys: Joka toinen vuosi

Yritysten investoinnit lisääntyvät Lahden alueella

Lahtelaisiin/päijäthämäläisiin yrityksiin kanavoitu ELY, BF ja Finnvera yritysrahoitus ja rahoituksen suhde verrokkialueisiin: Kanta-Häme ja Pirkanmaa

- Toteutuma:
BF Päijät-Häme: 2019: 5 356 730€; 2020: 40 823 368€
BF Kanta-Häme: 2019: 3 606 798€; 2020: 26 709 507€
BF Pirkanmaa: 2019: 51 464 490€; 2020: 190 730 089€
- Lähde: BF, ELY ja Finnvera
- Kuvaus: TEM kanavoi yritystukia ELY-keskuksen, Business Finlandin ja Finnveran kautta. Yritystukien kokonaismäärä vaihtelee vuosittain, mutta Lahden alueen yritysten suhteellinen osuus yritysrahoituksesta mittaa yritysten investointihalukkuutta.
- Tiedon päivitys: Vuosittain

Muuttoliike on positiivinen. Väkiluvun kasvuvauhti v.2026 on 0,5%

Väestön kasvuprosentti (%)

- Toteutuma: 2018: 0,32 2019: -0,11 % 2020: 0,13 %, 2021: 0,25 % (heinäkuun ennako)
- Lähde: Tilastokeskus, väestötilasto.
- Kuvaus: Toteutunut väestömäärä.
- Tiedon päivitys: Vuosittain, ennakkotieto kuukausittain

Muuttoliike

- Toteutuma: Nettomaahanmuutto: 2018: 275; 2019: 316; 2020: 276 / Kuntien välinen nettomuutto; 2018: 297; 2019: -114; 2020: 205
- Lähde: Tilastokeskus, väestötilastopalvelu
- Kuvaus: Lopulliset väestötiedot.
- Tiedon päivitys: Vuosittain

Luonnollinen väestönlisäys

- Toteutuma: Toteutuma: 2015/01: -5 2016/01: -31; 2017/01: -23; 2018/01: -23 2019/01: -37; 2020/01: -16 2021/01: -23; 2022/01: -65; koko vuosi 2015: -80; 2016: -186; 2017: -181; 2018: -201; 2019: -321; 2020: -309; 2021: -370
- Lähde: Tilastokeskus/Väestömuutosten kuukausitiedot/119e, 2021 ja 2022 ovat ennakkotietoja
- Kuvaus: Luonnollinen väestönlisäys eli syntyneiden enemmyys on elävänä syntyneiden ja kuolleiden erotus
- Tiedon päivitys: Vuosittain

Lahdessa on korkeakouluopiskelijoita 8500 hlöä v. 2026 ja 10 000 hlöä v.2030

Korkeakouluopiskelijoiden määrä

- Toteutuma: HY/LUT/LAB: 2018: 123/105/5208 = 5436; 2019: 78/276/5211 = 5565; 2020: 42/438/5484 = 5964; 2021: 24/783/5556 = 6363
- Lähde: Vipunen
- Kuvaus: Ammattikorkeakoulu- ja yliopistokoulutuksen opiskelijat, koulutuksen maakunta: Päijät-Häme. Helsingin yliopisto (HY), Lappeenrannan-Lahden teknillinen yliopisto (LUT) ja LAB-ammattikorkeakoulu (LAB).
- Tiedon päivitys: Vuosittain

Lahden koulutustaso nousee

Väestön koulutusrakenne, %

- Toteutuma:
2019: vain perusaste: 27,7 %; 2. aste: 72,3 %, korkea-aste: 29,0 %
2020: vain perusaste: 27,5 %; 2. aste: 72,5 %; korkea-aste: 29,3 %
Lähde: Tilastokeskus, Kuntien avainluvut

- Kuvaus: Vähintään toisen asteen tutkinnon suorittaneiden osuus 15 vuotta täyttäneistä, %, 2020. Korkea-asteen tutkinnon suorittaneiden osuus 15 vuotta täyttäneistä, %, 2020.
- Tiedon päivitys: Vuosittain.

Korkea-asteen suorittaneiden muuttoliike (15 – 64 -vuotiaat), nettomuutto

- Toteutuma: 2015: -68; 2016: -24; 2017: -106; 2018: 4; 2019: -59; 2020: 2
- Lähde: Tilastokeskus/Väestötilastopalvelu/Muuttoliike ja väestönmuutokset
- Kuvaus: Korkea-asteen suorittaneet (15–64 -vuotiaat), nettomuutto
- Tiedon päivitys: Vuosittain

Työllisyys kehittyi positiivisesti

Nuorisotyöttömyysaste (%)

- Toteutuma: 2015: 22,9 %, 2016: 20,9 %, 2017: 19,8 %, 2018: 19,1 %, 2019: 18,5 %, 2020: 23,2 %, 2021 (heinäkuu): 24,8 %
- Lähde: Tilastokeskus
- Tavoite: Vuonna 2026 nuorisotyöttömyys on alle 13 %
- Kuvaus: Alle 25-vuotiaiden työttömien työnhakijoiden %-osuus alle 25-vuotiaasta työvoimasta.
- Tiedon päivitys: Kuukausittain

Pitkäaikaistyöttömyys

- Toteutuma: 2015/12: 3880; 2016/12: 3925; 2017/12:3304; 2018/12: 2520; 2019/12: 2071; 2020/12: 3200; 2021/12: 4123
- Lähde: StatFin/Työmarkkinat/Työnvälitystilasto/Kuukausitilastot 12r5
- Tavoite: Vuonna 2026 pitkäaikaistyöttömyys laskee 28 % vuoden 2021 tasosta
- Kuvaus: Yhdenjaksoisesti vähintään vuoden työttömänä työnhakijana olleet (tarkastelukuukausi joulukuu)
- Tiedon päivitys: Kuukausittain

Ulkomaalaisten työnhakijoiden aktiivointiaste

- Toteutuma: 2015/12: 35,2; 2016/12: 35,1; 2017/12: 41; 2018/12: 44,5; 2019/12: 48; 2020/12: 37,3; 2021/12: 50,3
- Lähde: StatFin/Työmarkkinat/Työnvälitystilasto/Kuukausitilastot 12u5
- Tavoite: Vuonna 2026 ulkomaalaisten työnhakijoiden on aktiivointiaste 50 %
- Kuvaus: TE-hallinnon palveluissa olevien ulkomaalaisten osuus ulkomaalaisista työttömistä työnhakijoista ja TE-hallinnon palveluissa olevien ulkomaalaisten summasta % (tarkastelukuukausi joulukuu)
- Tiedon päivitys: Kuukausittain

Osaavan työvoiman saatavuus parantuu

Osaavan työvoiman saatavuus

- Toteutuma: 2018: 72 %; 2020: 61 % (61 % 2020; 72 % 2018)
- Lähde: Lahden kaupungin kyselytutkimus 500 lahtelaisyritykselle
- Kuvaus: Osaavan työvoiman saatavuus on ongelma yritysten kasvulle.
- Tiedon päivitys: Joka toinen vuosi

Uudet avoimet työpaikat

- Toteutuma: 2015/01: 1513; 2016/01: 1247; 2017/01: 1616; 2018/01: 1682; 2019/01: 2001; 2020/01: 2004; 2021/01: 1805; 2022/01: 2455
- Lähde: 12tx -- Avoimet työpaikat tapahtumien mukaan kuukauden aikana (2310), 2006M01-2022M01
- Kuvaus: Avoimet työpaikat
- Tiedon päivitys: Vuosittain (tarkastelukuukausi tammikuu)

Vierailijoiden lkm. Lahdessa palaa vuoden 2019 tasolle ja kasvaa sen jälkeen vuosittain 1,5 %

Tapahtumien määrän kehitys

- Toteutuma: vuosittainen toteutuma. Lähtövertailuna vuosi 2019, jossa Lahdessa järjestettiin suurempia yleisötapahtumia 138 kpl, joista 18 oli kansainvälistä, 36 kansallista, 21 maakunnallista ja 63 paikallista tapahtumaa.
- Lähde: Lahden kaupungin tapahtumapalveluiden oma listaus.

- Kuvaus: Tapahtumien määrä jaoteltuna paikalliseen, maakunnalliseen, kansalliseen ja kansainväliseen tasoon. Lähtökohtana vertailulle vuosi 2019 ennen pandemiaa ja mukana vertailussa ovat vain suuremmat yleisötapahtumat. Koropandemian takia vuosia 2020 ja 2021 ei tarkastella.
- Tiedon päivitys: Vuosittain tammikuun lopussa.

Majoituskapasiteetin ja käytön kehitys

- Toteutuma:
Majoitusvuorokaudet: 2019: 290 000; 2020: 152 000; 2021: 194 000
Hotellihuoneiden lkm: 2019: 894; 2020: 814; 2021: 966
Hotellien käyttöaste: 2019: 56 %; 2020: 33,5 %; 2021: 35,4 %
- Lähde: Tilastokeskuksen majoitustilastosta sekä <https://visitory.io/fi/>.
- Kuvaus: Majoitusvuorokausien lkm Lahdessa sekä hotellien käyttöaste.
- Tiedon päivitys: Vuosittain

Keskustan viihtyisyys kasvaa

Keskustan elinvoimalaskenta

- Toteutuma:
Liiketilöiden määrä: 2016: 788; 2017: 804; 2018: 807; 2019: 810; 2020: 814; 2021: 818 kpl
Kuumien yritysten lkm: 2016: 376; 2017: 387; 2018: 378; 2019: 370; 2020: 368; 2021: 356 kpl
Vapaina olevien liikekiinteistöjen lkm: 2016: 108; 2017: 98; 2018: 98; 2019: 96; 2020: 83; 2021: 87 kpl
Elinvoimaluku: 2016: 2,68; 2017 = 2,78; 2018 = 2,68; 2019: 2,636; 2020: 2,742; 2021: 2,482
- Lähde: Elävät kaupunkikeskustat ry:n Elinvoimalaskenta
- Kuvaus: Vuosittain seurataan rajatun elinvoimaisen keskusta-alueen rajauksen sisältä a) liiketilöiden kokonaismäärää b) lauantaisin satunnaisten asiakkaiden saavutettavissa olevien keskustan kuluttajapalveluiden ja -kaupan liikkeiden määrää sekä ravintoloiden ja kahviloiden määrää = kuumat yritykset. c) vapaina olevien liikekiinteistöjen määrää sekä d) Elinvoimalukua, joka saadaan kaavasta (kuumat yritykset – vapaina olevat liiketilat) / asukasmäärä *1 000.
- Tiedon päivitys: Vuosittain

Koettu turvallisuus keskustassa

- Toteutuma: 2020: 30 %, ei vertailutietoja
- Lähde: Hyvinvointi- ja turvallisuuskysely (Lahden kaupunki)
- Kuvaus: Rikokset- ja järjestyshäiriöt koetaan ongelmaksi omalla asuinalueella, vastaajien osuus (%). Vastaukset kysymykseen postinumeroalueen mukaisesti (keskustan postinumerot).
- Tiedon päivitys: Noin 2 vuoden välein

Katuruovallisuusindeksi

- Toteutuma: 2018: Lahti 21,4; koko maa 41,5; 2019: Lahti 20,3; koko maa 41,1; 2020: Lahti 21,8; koko maa 39,4
- Lähde: Poliisihallitus
- Kuvaus: Kuntien katuruovallisuutta voidaan seurata Poliisin laatiman katuruovallisuusindeksin perusteella. Indeksiluvussa huomioidaan rikokset, joita tehdään tyypillisesti julkisilla paikoilla. Rikokset painotetaan niiden vakavuuden mukaan ja suhteutetaan asukaslukuun siten, että mitä suurempi indeksiarvo on, sitä parempi katuruovallisuus. Indeksissä huomioituihin rikoksiin lukeutuvat painokertoimella 10: törkeä pahoinpitely, ryöstö, törkeä ryöstö, terroristisessa tarkoituksessa tehty törkeä pahoinpitely; painokertoimella 5: pahoinpitely, lievä pahoinpitely, vaaran aiheuttaminen; painokertoimella 1: rattijuopumus, törkeä rattijuopumus, huumaantuneena ajaminen, raide-, junaliikennejuopumus, ilmaliikennejuopumus, vesiliikennejuopumus, vahingonteko, törkeä vahingonteko, lievä vahingonteko.
- Tiedon päivitys: Vuosittain

Suurin osa uudesta rakentamisesta sijoittuu kestäville kaupunkirakenteen vyöhykkeille

Uuden rakentamisen sijoittuminen kestävästä kaupunkiliikenteen vyöhykkeille

- Toteutuma: 2019 Omakotitontit: 9/10kpl, Muu asumisen kerrosala 5740/5740, Elinkeinoelämän kerrosala 1190/1950 sijoittunut kestävästä kaupunkiliikenteen vyöhykkeille
- Lähde: Yhdyskuntarakenteen vyöhykkeet: Elinympäristön tietopalvelu Liiteri, 2021. Asemakaavoitetut alueet, Lahden kaupungin kaavarekisteri. Uudet rakentaminen, Rakennus- ja huoneistorekisteri.
- Kuvaus: Tämä mittari kuvaa uuden rakentamisen sijoittumista yhdyskuntarakenteen kestävästä kaupunkiliikenteen vyöhykkeille. Suomen ympäristökeskus on tuottanut aineiston luokittelemalla yhdyskuntarakenteen seurannan (YKR) 250 x 250 metrin ruutuja jalankulku-, joukkoliikenne- ja autovyöhykkeisiin keskustaetäisyyden ja joukkoliikenteen palvelutason mukaan.
- Tiedon päivitys: Vuosittain

HYVINVOINNIN MITATTAVAT TAVOITTEET SEKÄ MITTARIT

Lahtelaiset ovat terveempiä ja liikkuvat enemmän

THL:n sairastavuusindeksi, ikävakioitu

- Toteutuma: 2015: 111,9; 2016: 106,9. Keväällä 2022 vuoden 2019 tietojen päivitys.
- Lähde: THL
- Kuvaus: Indeksillä kuvataan kuntien ja alueiden väestön sairastavuutta suhteessa koko maan tasoon. Indeksissä on otettu huomioon seitsemän eri sairausryhmää ja neljä eri painotusnäkökulmaa, joista sairauksien merkitystä arvioidaan. Indeksissä sisältyvät sairauksiryhmät ovat syöpä, sepelvaltimotauti, aivoverisuonisairaudet, tuki- ja liikuntaelinsairaudet, mielenterveyden ongelmat, tapaturmat ja dementia. Indeksissä kunkin sairausryhmän yleisyyttä painotetaan sen perusteella, mikä on ko. sairausryhmän merkitys väestön kuolleisuuden, työkyvyttömyyden, elämänlaadun ja terveydenhuollon kustannusten kannalta. (ind. 243). THL on käynnistänyt Kelan, Tilastokeskuksen ja Eläketurvakeskuksen kanssa aiempaa monipuolisemman kansallisen sairastavuus/terveysindeksin rakentamiseksi.
- Tiedon päivitys: Vuosittain

Terveysliikuntasuosituksen mukaan liian vähän liikkuvien osuus (%)

- Toteutuma: Lahti 63,8 Koko maa 60,9 (2020)
- Lähde: THL, FinSote
- Kuvaus: Indikaattori ilmaisee prosenttiosuuden 20 vuotta täyttäneistä, jotka eivät liiku viikoittain säännöllisesti terveysliikuntasuosituksen mukaisesti.
- Tiedon päivitys: Kahden vuoden välein

Päihteidenkäyttö vähenee

Tosi humalassa vähintään kerran kuukaudessa, %

- Toteutuma: 2021: 8. ja 9. lk.: Lahti 6,6 %, koko maa 8,9 %; lukion 1. ja 2. lk.: Lahti 11,2 % koko maa 14,9; ammatillinen oppilaitos 1. ja 2. lk.: Lahti 18,1 %, koko maa 24%
- Lähde: THL Kouluterveyskysely
- Kuvaus: Indikaattori ilmaisee alkoholia tosi humalaksi asti vähintään kerran kuukaudessa käyttävien osuuden prosentteina kysymykseen vastanneista ko. ikäluokassa. (8.-9. lk. ind. 289; lukion 1.-2. lk. ind. 3920; ammatillisen oppilaitoksen 1.-2. lk. ind. 3935)
- Tiedon päivitys: Joka toinen vuosi

Kokeillut laittomia huumeita ainakin kerran, %

- Toteutuma: 2021 8. ja 9. lk.: Lahti 7,4 %, koko maa 8,1 %; lukion 1. ja 2. lk.: Lahti 13,2 %, koko maa 12,6 %; ammatillinen oppilaitos 1. ja 2. lk.: Lahti 21,2 %, koko maa 17,7 %
- Lähde: THL Kouluterveyskysely
- Kuvaus: Indikaattori ilmaisee ainakin kerran marihuanaa, hasista, ekstaasia, Subutexia, heroïinia, kokaiinia, amfetamiinia, LSD:tä tai muita vastaavia huumeita kokeilleiden osuuden prosentteina kysymykseen vastanneista ko. ikäluokassa. (8.-9.lk. ind. 290; lukion 1.-2. lk. ind. 3922; ammatillisen oppilaitoksen 1.-2. lk. ind. 3937)
- Tiedon päivitys: Joka toinen vuosi

Huumeiden määrä jätevedessä

- Toteutuma: 2020
Ekstaasi: Q1: 169,79 Q2: 211,00 Q3: 85,63 Q4: 56,30
Kokaiini: Q1: 105,10 Q2: 76,61 Q3: 195,34 Q4: 154,02
Amfetamiini: Q1: 905,75 Q2: 652,15 Q3: 630,51 Q4: 925,15
Metamfetamiini: Q1: 28,38 Q2: 6,57 Q3: 3,21 Q4: 3,79
- Lähde: THL Jätevesitutkimus.
- Kuvaus: Mittarin arvona on huumeikäyttö (mg/1000as/pvä). THL:n tekemä jätevesitutkimus tuottaa tietoa huumeiden käytön alueellisesta esiintyvyydestä ja siinä tapahtuvista muutoksista. Lahden seudulla tutkimus tehdään Kariniemen ja Ali-Juhakkalan puhdistamoihin menevistä Lahden ja Hollolan 123 000 tuhannen asukkaan jätevesistä. Jätevesitutkimusta tehdään Lahdessa parillisina vuosina 4 kertaa vuodessa.
- Tiedon päivitys: Parillisina vuosina

Syrjäytymisriskissä olevien määrä vähenee

Ilman 2. asteen koulutusta olevien 20-24 vuotiaiden osuus ja osuuden muutos verrokkikaupunkeihin

- 20-24 vuotiaiden osuus / osuuden muutos edellisvuoteen:
2018: Lahti 20,9 % / -0,8 %, Tampere 11,9 % / -0,8 %, Kuopio 11 % / -0,4 %, Kotka 20,1 % / -1,9 %
2019: Lahti 21,8 %/+0,9 %, Tampere 12,1 %/ +0,2 %, Kuopio 11,9 %/ +0,9 %, Kotka 21,2 %/ +1,2 %
2020: Lahti 23,3 %/+1,4 %, Tampere 12,5 %/ +0,3 %, Kuopio 13,2 %/ +1,3 %, Kotka 22 %/+0,8 %
- Lähde: Tilastokeskus
- Kuvaus: Ilman 2. asteen koulutusta olevien 20–24 vuotiaiden osuus ja osuuden muutos verrokkikaupunkeihin (Tampere, Kuopio ja Kotka)
- Tiedon päivitys: Vuosittain

Tuntee itsensä yksinäiseksi, %

- Toteuma: 2021: 4.-5.lk.: 4 %; 8.-9. lk.: 16,5 %; ammatillinen oppilaitos 1. ja 2. lk.: 20,4 %; lukion 1. ja 2. lk.: 19,6 %
- Lähde: THL Kouluterveyskysely
- Kuvaus: Indikaattori 4.-5.-luokkalaisten tuntee itsensä usein yksinäiseksi, % Indikaattori 8.-9. luokkalaisten, ammatillisen oppilaitoksen (AOL), 1.-2. luokkalaisten ja lukion 1.-2. luokkalaisten tuntee itsensä yksinäiseksi, %.
- Tiedon päivitys: Joka toinen vuosi

Itsensä yksinäiseksi tuntevien osuus (%), 20 - 64 –vuotiaat, 65 vuotta täyttäneet ja 75-vuotta täyttäneet

- Toteuma: 20 - 64 –vuotiaat: 2018: 8,7 %; 65-vuotta täyttäneet, 2018: 7,2 %; 2020: 9,9 %; 75-vuotta täyttäneet: 2018: 7,6 %
- Lähde: THL
- Kuvaus: Indikaattori ilmaisee prosenttiosuuden ko. ikäryhmistä, jotka tuntevat itsensä yksinäiseksi melko usein tai jatkuvasti.
- Tiedon päivitys: Joka toinen vuosi

Toimeentulotukea pitkäaikaisesti saaneet 18 - 24-vuotiaat ja 25 – 64 –vuotiaat, %

- Toteuma:
18 - 24-vuotiaat 2019: 5,2 %; 2020: 5,8 %;
25 – 64 –vuotiaat 2019: 4,4 %; 2020: 4,7 %;
- Lähde: THL Toimeentulotuki, Toimeentulotukea
- Kuvaus: 18 - 24-vuotiaat, % vastaavanikäisestä väestöstä, ja 25 - 64-vuotiaat, % vastaavanikäisestä väestöstä. Indikaattori ilmaisee toimeentulotukea saavissa kotitalouksissa asuvien pitkäaikaisesti toimeentulotukea saavien 18 - 24-vuotiaiden sekä 25 - 64 -vuotiaiden (viitehenkilö ja puoliso) osuuden prosentteina vastaavanikäisestä väestöstä kalenterivuoden aikana. Väestötietona käytetään vuoden viimeisen päivän tietoa. Toimeentulotukea pitkäaikaisesti saaneet: vuoden aikana vähintään 10 kuukautena toimeentulotukea saaneet. Väestösuhteutus on tehty THL:ssä käyttäen Tilastokeskuksen Väestötilaston tietoja. 18 - 24-vuotiaiden indikaattori kertoo, kuinka suuri osuus nuorista on pitkäaikaisesti toimeentulotuen piirissä. Pitkäaikaisesti toimeentulotukea saaneet nuoret ovat usein syrjäytymisvaarassa olevia.
- Tiedon päivitys: Vuosittain

Syrjäytymisriskissä (ei työssä, ei opinnoissa, ei varusmiespalvelussa) olevat 18 - 24 -vuotiaat, % vastaavanikäisistä

- Toteuma: 2019: 21,0 %; koko maa 16,1 % (Lahti, muutos 2016– 2019, %, +0,1)
- Lähde: Tilastokeskus, Työssäkäynti
- Kuvaus: Indikaattori ilmaisee syrjäytymisriskissä olevien nuorten ja nuorten aikuisten osuuden ikäluokasta 15-24-vuotiaat. Syrjäytymisriskissä ovat nuoret, jotka eivät opiskele, työskentele tai ole varusmiespalveluksessa. Väestösuhteutus on tehty THL:ssä käyttäen Tilastokeskuksen Väestötilaston tietoja. Luokitukset: 18 - 24-vuotiaat.
- Tiedon päivitys: Vuosittain (päivitetty 5/2021)

Lasten ja nuorten terveelliset elintavat, turvallisuuden ja osallisuuden kokemukset sekä koettu hyvinvointi paranevat.

Terveytensä keskitasoisiksi tai huonommaksi kokevien osuus, % (8. ja 9. lk; hyte-ind.)

- Toteuma: 2021: 4. - 5. lk: 11,1 %; 8.- 9. lk.: 24,4 %
- Lähde: THL Kouluterveyskysely
- Kuvaus: Indikaattori ilmaisee terveydentilansa keskinkertaiseksi tai melko tai erittäin huonoksi kokevien peruskoulun 4. ja 5. luokkalaisten (ind. 4817) sekä 8. ja 9. luokkalaisten (ind. 286) osuuden prosentteina kysymykseen vastanneista ko. ikäluokissa.
- Tiedon päivitys: Joka toinen vuosi

Kohtalainen tai vaikea ahdistuneisuus, %

- Toteuma: 2021: 4.-5. lk.: 22,8 %; 8.-9. lk.: 19,3 %; lukion 1.-2. lk.: 23,8 %; ammatillinen oppilaitos 1. ja 2. lk: 20,4 %

- Lähde: THL Kouluterveyskysely
- Kuvaus: Indikaattori 4.-5. luokkalaisilla on nimeltään Mieliälään liittyviä ongelmia kahden viime viikon aikana, %. Indikaattori ilmaisee mieliälään liittyviä ongelmia kokevien peruskoulun 4. ja 5. luokkalaisten osuuden prosentteina kysymykseen vastanneista ko. ikäluokassa (ind. 4818). Yläkoulussa ja 2. asteella indikaattori ilmaisee kohtalaista tai vaikeaa ahdistuneisuutta kokeneiden osuuden (%) ko. ikäluokissa, jotka vastasivat Kouluterveyskyselyn ko. kysymykseen. 8.-9. lk.: ind. 328; ammatillinen oppilaitos 1.-2. lk.: ind. 346; lukion 1.-2. lk.: ind. 337.
- Tiedon päivitys: Joka toinen vuosi

Lihavien / ylipainoisten osuus (8. ja 9. lk; hyte-ind.)

- Toteuma: 2021: Lahti 16,3 %
- Lähde: THL Kouluterveyskysely
- Kuvaus: 8. ja 9. lk; hyte-ind.
- Tiedon päivitys: Joka toinen vuosi

Ei koe olevansa tärkeä osa koulu- eikä luokkayhteisöä, %

- Toteuma: 2021: 4.-5. lk.: 3,2%; 8.-9. lk.: 11,8 %; lukion 1.-2. lk.: 12,6 %; ammatillisen oppilaitoksen 1.-2. lk.: 9,3 %
- Lähde: THL Kouluterveyskysely
- Kuvaus: Indikaattori ilmaisee niiden vastaajien osuuden prosentteina kysymykseen vastanneista ko. ikäluokassa, jotka eivät koe olevansa tärkeä osa koulu- eikä luokkayhteisöä. Indikaattori perustuu kysymykseen: koen olevani tärkeä osa 1) luokkayhteisöä ja 2) kouluyhteisöä.
- Tiedon päivitys: Joka toinen vuosi

Mahdollisuus keskustella koulussa aikuisen kanssa mieltä painavista asioista, %

- Toteuma: 2021: 4.-5. lk.: 54,1 %; 8.-9. lk.: 43,5 %
- Lähde: THL Kouluterveyskysely
- Kuvaus: Indikaattori ilmaisee niiden oppilaiden osuuden prosentteina kysymykseen vastanneista ko. ikäluokissa, joilla on mahdollisuus keskustella koulussa aikuisen kanssa mieltä painavista asioista.
- Tiedon päivitys: Joka toinen vuosi

Lähiluonnon virkistyskäyttömahdollisuudet kasvavat

Enintään 300 m etäisyydellä asemakaavoitetusta viheralueesta asuvien osuus

- Toteutuma: 2016 95 %, 2020 96,4 %
- Lähde: Viheralueet ja asemakaavoitetut alueet, Lahden kaupungin kaavarekisteri. Väestötiedot, Lahden kaupungin väestörekisteri. Saavutettavuus on laskettu rakennuspisteiden väestötiedosta. Saavutettavuusalueet on leikattu asemakaavoitetulla alueella.
- Kuvaus: Tällä mittarilla mitataan, miten suuri osuus asemakaavoitetuilla alueilla asuvista ihmisistä asuu niiden enintään 300 metrin etäisyydellä asemakaavoitetusta puistosta tai viheralueesta. Viheralueen minimikoko on 1,5 ha. Tarkastelussa käytetään linnuntie-etäisyyttä, eli viheralueiden ympärille lasketaan 300 metrin etäisyysvyöhyke.
- Tiedon päivitys: Vuosittain

Luonnon monimuotoisuus vahvistuu

Luonnonsuojelualueiden osuus kaupungin omistamilla alueilla

- Toteutuma: 2018: 6,1 %; 2019: 6,1 %; 2020: 6,1 % 2021: 6,1 %
- Lähde: Lahden ympäristövahti
- Kuvaus: Luonnonsuojelualueiden osuus kaupungin omistamien maiden pinta-alasta (mukaan lukien vesistöt).
- Tiedon päivitys: Vuosittain

Matalan kynnyksen liikunta- ja kulttuurimahdollisuuksien saavutettavuus paranee

Mittari valmistuu kulttuurihyvinvoinnonsuunnitelman yhteydessä.

- Toteutuma: Ei tietoa
- Lähde: Sivistyspalvelut
- Kuvaus: Kulttuurihyvinvointisuunnitelmatyön yhteydessä valmistuu mittarit matalan kynnyksen kulttuurin käytön seurantaan. Toimenpiteinä mietinnässä ovat mm. kulttuuriin osallistumisen taloudellisen tuen malli, vaikeassa elämäntilanteessa oleville kulttuurilähteen malli, kulttuurin palveluohjauksen malli tai joku muu kulttuurihyvinvoinnin toimintamalli.
- Tiedon päivitys: Tarkentuu

Ulkoliikuntapaikat

- Toteutuma: 2020: Ulkokuntolaitteet 48; Hiekkakentät: 26, Nurmi/tekonurmikentät: 16 Luistelukentät ja kaukalot: 28 Uimarannat: 21.
- Lähde: Lahden kaupunki
- Kuvaus: Vuonna 2020 on tehty palveluverkkoselvityksen pohjatyö, jossa kuvataan ryhmittäin ulkoliikuntapaikkojen lukumäärät. Yllä kuvatussa tarkastelussa ei ole mukana erityiskohteiksi määritellyt Urheilukeskus, Kisapuisto, Launeen vapaa-ajan keskus, Mukkulan urheilualue, Nastolan urheilukeskus ja Radiomäen urheilualue. Tilannekuva päivitetään palveluverkkoselvityksen pohjalta.
- Tiedon päivitys: Kahden vuoden välein

Aktiivisesti osallistuvien asukkaiden määrä ja osallistumismahdollisuudet lisääntyvät

Osallistuvan budjetoinnin osallistujamäärä

- Toteuma:
Ideoiden määrä 2020: 713; 2021: 950
Yhteiskehitettyjen ideoiden määrä: 2020: 14; 2021: 44
Ideoiden määrä äänestyksessä: 2020: 58; 2021: 177
Äänestäneiden määrä ja -prosentti 2020: 3896 (3,3 %), 2021: 4691 (3,9 %)
- Lähde: Osallisuus- ja hyvinvointipalvelut -palveluyksikkö
- Kuvaus: OSBU-ideoiden määrä, yhteiskehitettyjen ideoiden määrä, ideoiden määrä äänestyksessä, äänestäneiden määrä sekä äänestysprosentti. Toimintamalli on määräaikainen 31.5.2023 asti. Päätös jatkosta tehdään keväällä 2022.
- Tiedon päivitys: Vuosittain

Kaupungin osallisuustilaisuuksien määrä ja osallistujat

- Toteuma: 2021: Tilaisuuksia 48, osallistujia 4768
- Lähde: Osallisuuden ja tiedon vastuualue
- Kuvaus: Kuvataan kuinka monta osallisuustilaisuutta kaupunki on järjestänyt ja kuinka paljon osallistujia ne keräsivät.
- Tiedon päivitys: Vuosittain

Aktiivisesti järjestötoimintaan tms. osallistuvien osuus (%)

- Toteuma: Lahti: 2018: Lahti: 25,3 %; koko maa: 27,7 %; 2020: Lahti: 23,2 %; koko maa 24,6 %
- Lähde: THL
- Kuvaus: Indikaattori ilmaisee prosenttiosuuden 20 vuotta täyttäneistä, jotka osallistuvat aktiivisesti järjestötoimintaan tms. Perustuu kysymykseen: "Osallistutko jonkin kerhon, järjestön, yhdistyksen, harrastusryhmän tai hengellisen tai henkisen yhteisön toimintaan (esimerkiksi urheiluseura, asukastoiminta, puolue, kuoro, seurakunta)?" Vastausvaihtoina olivat 1) en, 2) kyllä, aktiivisesti ja 3) kyllä, silloin tällöin. Tarkastelussa ovat vaihtoehdon 2) kyllä, aktiivisesti vastanneiden osuus. Esitetyt osuudet on laskettu käyttäen katoa korvaavia painokertoimia. (ind. 4291)
- Tiedon päivitys: Joka toinen vuosi

UUDISTUMISEN MITATTAVAT TAVOITTEET SEKÄ MITTARIT

Kaupungin tulorahoitus vuonna 2026 riittää kattamaan nettoinvestoinnit.

Investointien tulorahoituksen osuus

- Toteuma: 2016: 61,3 %; 2017: 89,9 %; 2018: 39,0%; 2019: 24,3% 2020: 99,7%
- Lähde: tilinpäätös (kh toimialan toiminnallinen tavoite)
- Kuvaus: =100*vuosikate/investointien omahankintameno
- Tiedon päivitys: Vuosittain tilinpäätöksen yhteydessä

Lahti nähdään hyvänä kumppanina

Kumppanuuskysely

- Toteuma: Ei lähtötietoa
- Lähde: Konsernihallinto
- Kuvaus: Lähetetään vuosittain kysely sidosryhmille ja kumppaneille, jossa selvitetään, minkälaisena kumppanina Lahti nähdään.
- Tiedon päivitys: Vuosittain

Tuotamme oikeaa tietoa avoimesti

Vaikutusten ennakoarviointien lukumäärä

- Toteuma: 124 kpl (2021); 32 kpl (2/2022)
- Lähde: Asianhallinta Dynasty
- Kuvaus: Päätösten vaikutusten ennakoarviointi (EVA) on lakisäateistä (mm. Hallintolaki 31 §, Kuntalaki 22 §). Lahden kaupunginhallitus on päättänyt 1/2021 suosituksesta vaikutusten ennakoarvioinnille osana päätösvalmistelua. Kuntalais-, organisaatio-, ympäristö- ja talousvaikutuksia arvioidaan monialaisesti lyhyellä ja pitkällä aikavälillä sekä ovatko vaikutukset myönteisiä vai kielteisiä. Päätösehdotukselle tehdään tarvittaessa vaihtoehtoisia esityksiä.
- Tiedon päivitys: Vuosittain

Valtuuston itsearviointi

- Toteuma:
2021: Kysymys 1: k.a. 3,52, kysymys 2: k.a. 3,02, kysymys 3: k.a. 3,11. Kysymysten yhteenlaskettu keskiarvo = 3,22
- Lähde: Valtuuston itsearviointi
- Kuvaus: Mittarissa seurataan kolmea kysymystä valtuuston itsearvioinnissa ja niiden keskiarvotulosta. Kysymys 1: Esittelytekstit ovat hyvin valmisteltuja, kysymys 2: Viranhaltijat tiedottavat kuntalaisille asianmukaisesti valmisteilla olevista asioista ja tehdyistä päätöksistä, kysymys 3: Tiedonkulku on hyvää ja avointa. Asteikko kysymyksissä on 1-5, joissa 1 = toimii erittäin huonosti ja 5 = toimii erittäin hyvin.
- Tiedon päivitys: Joka toinen vuosi

Palvelukokemus paranee

Palvelutyytyväisyys kuntapalveluihin

- Toteuma: 2015: 3,55; 2017: 3,46 2020:3,64
- Lähde: Kaupunki- ja kuntapalvelut –tutkimus (KAPA)
- Kuvaus: Laaja asuinkuntaindeksi, yleinen palvelutyytyväisyys, asteikko 1–5, keskiarvo kaupungin palveluista, vastaajina 18–79 -vuotiaat, satunnaisotos
- Tiedon päivitys: 2. vuoden välein

Lahden maine hyvänä työnantajana vahvistuu

Työhyvinvointikysely, Suosittelemme indeksi NPS

- Toteuma: 2018: - 15.01; 2020: -8,96; 2022: -3
- Lähde: Lahden kaupungin työhyvinvointikysely
- Kuvaus: Perustuu työhyvinvointikyselyn kysymykseen ”Kuinka todennäköisesti suosittelet Lahden kaupunkia työpaikkana perheenjäsenellesi tai ystävällesi?”. Arviointiasteikko 0=Erittäin epätodennäköisesti, 10=Erittäin todennäköisesti. Suosittelemme kysymyksen vastaajat jaetaan kolmeen osaan: suosittelemme (arvo 9–10), neutraalit (arvo 7–8), arvostelijat (arvo 0–6). Suosittelemme indeksi NPS = Suosittelemme % - Arvostelijat %.
- Tiedon päivitys: Joka toinen vuosi

Kaupungin henkilöstön työhyvinvointi parantuu

Työhyvinvointikysely: Voimavarat ja palautuminen kokonaiskeskiarvo

- Toteuma: 2020: 3,33; 2022: 3,25
- Lähde: Lahden kaupungin työhyvinvointikysely
- Kuvaus: Yhteenvedoindikaattori työhyvinvointikyselyn tuloksista koko henkilöstön osalta. (arviointiasteikko yhdestä viiteen)
- Tiedon päivitys: Joka toinen vuosi

Terveysperusteiset poissaolot

- Toteuma: 2020: 17,7; 2021: 16,1
- Lähde: Lahden kaupungin henkilöstökertomus
- Kuvaus: Terveysperusteiset poissaolot per henkilötyövuosi.
- Tiedon päivitys: Vuosittain